

# Latweeschu Awises.

Nr. 49.

Zettortdeena 3. Dezember.

1853.

Druksleibis pee J. H. Hoffmann un A. Johannjohn.

## No mellas juhras.

Pehterburgas Awises raksta: Generals Mentschikows muhsu kungam un Keiseram finn laidis no Sewastopola pilsehta pee mellas juhras, ka diwi no muhsu dampfuggeem 7ta November d, kauschanâ effoht uswinnejuschi weenu Egipteu karra-dampfuggi ar 10 leeleeem-gabbaleem (Egipteu semme peedert Turku Keiseram) un weenu Turku dampfuggi. Schohs dimus fuggus un 130 Turkus, so Kreewi ar teem fanehmisch, us Sewastopolu ir nowesti. Egipteu fugga-kayne neganti stupri prettim turrejees, bet noschants tappis. Us muhsu fuggem 1 wirsneeks un 1 saldats noschaulti tappuschi.

## No Dohnawas uppes.

Pehterburgas Awises lassam: Muhsu karra-leelskungs Generals Gortschikows raksta, ka tee Turki arri pee Turtukai no schihs pusses Dohnawas effoht aisdshihi, un steidsotees prohjam ir no ohtras pusses. Kad Turki pee Nikopoli pilsehta bij nahkisch pahr uppi kahdi 2000 ar 2 leeleeem-gabbaleem, tad tas Kasaku Valkawnits Schaposchnikows tohs ar sa-weem Kasakeem atkal atyakkal dñnnis. Taggad muhsu saldati stahw pee uppes un sargato, ka Turki nekur ne warr nahkt pahr.

## Muhsu juhra.

II.

Muhsu juhra arri dauds zittahm semmehm par sawu juhru irr, un juhmallâ ne ween tee diwi Kursemmes pilssati Leeja ja un Wente spils, kur ar fuggem warr peetapt, bet

dauds zitti un arri dauds leelaki, jo ikweens tapatt finn, ka Rihga tik pahri juhdsu no juhmallas, un ka Daugawa tahda leela uppe ka fuggi no juhras eebrauz Daugawa un ta libds paschu Rihgu; finnams arri ka pa muhsu juhru brauz us Pehterburgu Widsemme, us Dahniipilli (Rehwali) Iggauu semme un libds Kronstattu un libds paschu Pehterburgu, Ingrissemme, yee R-wa uppes kas juhra eegabschahs. Tifpait warretu peeminneht tohs pilssatus Elsinworfu Pinnu semme, Stokholm un Elsinborgu Sweedru semme, Elsinheru un Kopenahgen Danu semme, — un tad Stettinu un Koenigsbergu un Klaipehdi Wahzsemme, kas ar fuggem pee-eetami, un wehldauds zittus pilssatus kam ohstas juhmallâ. Warretu peeminneht arri wehl zittas fallas, leelas un masas, kas muhsu juhra irr, — to mehr zittahm semmehm jo tuvalas ne ka Kursemme. Bet lassitajam peetiks ar to ko te dsiredejis, un yato jomno rattihs, ka pa scho juhru arri dauds braufchanas dehl prezzes wedd, bet arri fungus un kalpus un wiess kam wajadsibas irr un kas gribb tapt us kahdu pilssatu juhmallâ pa uhdens zellu; jo schi zellâ weeglaki un arri aschaki mehds braukt ne ka ar ratteem un siurgeem, un brauz deen un nakti, un ne lahds frohgs ne kahdas ohdereschanas ne uslawe, zelsch arti ne retti dauds ihsaks, un weenâ fuggi wairat warr nowesi ne ka ar simteem woi ar tuksioscheem ratteem, un us daschun weetu arri ne ka zittadi ne warr tapt ka pa uhdens zellu ween.

Fuggi ar ko taggad brauz ya juhru irr diwejadi. Zitti eet ar sehgelehm ween, un scheem

vee sawahm braufchanahm wehja, un derriga wehja, waijaga, ka lai us preefschu tohp. Bet zitti fuggi arri bes wehja, woi itt lehnâ wehjâ, un pat ir tad warr us preefschutayt, kad wehjisch prettim; schee woi bes sehgelehm brauz, woi sehgesles uswelf kad derrigs wehjisch, bet winneem ab-bâs sahnis rittini ka sudmallam ifkatrâ weens un schee rittini tohp apkahrt dsichti jeb rittinati zaur uhdens garrainem, kam warren leels spehks. Schohs garrainus zell zaur to ka uhdensi ittin stipri wahra. Tas noteek paschâ fuggi eefsch tahdahm maschinehm fur tee garraini warren speesdamees istapt ahrâ, bet ne spehdam, speesch arween itt stipr rittinu-welbohmi ta, ka tas greechahs apkahrt un ar to arri abbi rittini un ta fuggis, kam rittini uhdensi gree-schahs, pats irrahâ un ohrejahs us preefschu. Rittinu weetâ fugeem kahdeem appakschâ widdu warren leela ftruhwe garnisti, kas ar to paschû garrainu spehku grohsichta, fuggi dsenn aschi us preefschu. Scheem tahdeem fugeem, fo arri par ugguns-fugeem sanz, widdu leels garsch dselsu fkrstins zaur fo tee ugguns twai-ki un duhmi iseet ahrâ, kad wahra to uhdensi kas par garraineem paleek un fuggi dsenn. — Jo sprohtams nu buhs tam, kas no juhras buhchanahm mas ko sinn un juhru un ka sinn pat fuggi wehl naw redsejis, — un tahdu starp Alwischu Lassitajem ne buhs mas, un preefsch tahdeem ihvaschi schohs rakstus dohdam, — saprohtams nu buhs, ka ar ugguns fugeem naw jagaida lihds kamehr wehjisch nahk ka melderim wo:ja - dñrnâs, un derrigs wehjisch ka zitteem fugginekeem. Ar ugguns fuggi isbrauz noliktâ stundâ, ja tik kastin naw pahleekam stipes stoermisauka, — un, kad juhra jo rahma woi stoermis naw prettim woi zittas faweschanas ne useet, — noliktâ stundâ tai pilssatâ nonahl fur gribbeja. Zaur to nu braufchanas pa juhru taggad dauds drohschafas un weeglakas un aschafas. Kad sehgelu-fuggis neeka wehjâ ne warr ne ka no meetas tapt, ugguns-fuggis aschi un arween rettinajahs us preefschu. Ne sehgelu-fuggi to paschû zellu,

ka nu pehz to wehju, — ahtri, ohtrureisi ar mohkam ilgâ laikâ pabeids; ar ugguns fuggi retti faweschanas irr fo tas ne nobrauktu sawu zellu nospreestâ laikâ, woi ar masu laika truhfumu. Ar sehgelu fuggi pats to paschû zellu weenureisi nobrauzu eefsch tschetrahm deenahm, fur ohtrureisi weenpadesmits deenas biju pa juhru. — Ugguns fuggi arri ta buhweli un eetaisti ka eefsch winneem ruhmes preefsch dauds zilwekeem, kas zellâ dohdahs, ja ir buhtu pahri pahr simteem. Daschi tahdi pat karethes un furgus usnemm kad gribb, un preefsch fungem tur smukkas istabas un kambarini (kajihes) ar gultahm, un ehst un dsert tur warr tik brangi ka wisslabbakâ trakteerde, — ja tik naudas ne truhfji. Arween jo wairak tapehz taggad braufchanu ar ugguns-fugeem zeena.

Gesahkumâ muhsu tuwumâ weens pats ugguns fuggis gahje, no Nihgas us Pehterburgu, un no turrenes atpakkal us Nihgu; taggad wairak ne ka weens. Sho pawassaru eefahkoht arri weens (diwidesmits assu-garsch) gan drihs pa wissu kursemmes juhrmallu apkahrt brauz, no Nihges us Wentespilli us kurren semmes zellsch 26 juhdsu garsch, kad labbi eet eefsch 10 lihds 12 stundahm, un eefsch 6 stundahm no Leepajas us Wentespils — fur semmes zellâ 16 juhdsu jabrauz, — un arri preefsch nabbageem laudim, kas ne behda fuga wirspusse sawu weetu nemt, ta braufchananaw dahrga, jo tee par pussohru rubuli no Nihges us Wentespilli, un par pusseubuli no Wentespils lihds Leepaju warr tapt. Kungeem eefsch kajihetm leelakas maksaschanas. Tiptat aschi ar ugguns fuggi lassitais no Nihges us Pehterburgu warretu braukt, eefsch 33 stundahm par 6 rubuleem. Ar ratteem tahs 81 semmes zella juhdses ne nobrauks tik drihs, un zellâ wairak istehre. — II.

### Kahdn Latw. Alw. lassitaju preeks un pateiziba.

Nu schis gaddinsch jan us beigahm steidsahs un sîrds juht leelu preeku. Valdees zo

wiffas firds Jums mihleem Latw. Aiw. apgah-datajeem, kas neßat katrs sawu geuhu puhli-nu, krahdam i schinni jaunā magañhnes ehkā, no ka dauds tubkstoschi nemm. Baldees par jaukeem stahsteem, mahzibahm un dseesmahm, par gudribahm un jaunahni finnahm.

Semmes kohpejs gaidija us tirkus-sinnu un kahdahm jaunahm leetahm, — un tschaklis, kreetns puvis jeb metta gaidija atkal us kahdu stahstiu par prahita zillaschanu un lai darbi preezigaki weizahs. Behrus un jauneklis kā seemas-swehtku wakkārā gaidija us jaunu dahwanu un teize: „Teht, schoreis buhs atkal smuks stahstinsch ar brangahm mahzibahm.“ Ir firmais wezzihits gaidija us kahdu preezigu wahrdinu, ko nemt līhds us kappmallu.\*)

Ak! ar kahdu leelu preeku mehs katru lap-pinku gaidijam, un reds, tahs mums arri katram sawu preeku firdi qtnesse.

Mihlais reis'neeks! Juhs muhs tik kohschi kawejuschi, un mums firdi kuslinajuschi us dsih-schanohs pehz prahita zillaschanas. Schē labbu draugu pasihstam, kas wifur ee-eet ar to mihligu wahrdv: „Klaus, kas tur un tur irr gad-dijees, un kahdu laimi Deewa muhsu tautas brahleem peschkhris, jeb daschu peemeklejis; un leez wehra, scho laizigas muhschas brihdi pa-waddoht, kas pee tawa meera waisaga.“

Tas leelas schi gadda magañhnes apzirknis nu buhs gan drihs katram pildihts; mehs schohs grandus wehl daudsreis labbi apluhkodami, tohs smulki, kohschi peekohpfin par preezigu krahjumu arri pehznahfameem. — Schihs sehklinas, tā kumjā stahstā, kā ir katrā smiekliaā un jaunā sinnā, gan katram dihgs, un muhs pee mahzibahm weddihs, auglus nedamas. — Par to nu ar leelu pateizibu, Jums reis'nezin', dohsim wehl ar leelakeem barreem zella rubulinu par usturru, lai juhs jaunā gaddā wehl labbaki warretu sawu zellu staigah; par to Juhs mums jaufas sinnas lafdiseet, un mehs tahs ar preeku gaidisim.

\*) Schet mehs peeninneim ar leelu firdo-preeku, to jaunu dseesmu no z. m. D. Grot, eelsch scho Awischu Nr. 48. peelluma.

Tad nu lai scho gaddu heidsoht no augschenes Deewa palibgu luhdsam; lai winsch sa-wu schehlastiib' un mihlestib' mums suhta; tad issankim arri skanni: Baldees, paldees muhsu augstam firds schehligam Keiseram un semmes Tehwam par to augstu valihdsibu un teem mihleem wahrdeem: „lai mihi Latweeschi tik ne atraujahs schihs Awises lassht.“

Ak kaut jel wissas mallas muhsu Latweescheem bnhtu schi reis'neeka mihsa apmeklescha-na finnema, lai wissleelaks preeks buhtu teem ruhypigeem gahdatajeem, kas schihs lappinas mums rohkā ness, ka winnu swoedri swehtijahs.

### Spohku stikkis.

Woi nedisrd wezzas tumisbas  
Un neeka, btehau pasaklaa,  
Ka kehmi effoht pasaula,  
Kas nakti laudis isbaide?

Wezzaku mahās bija wissi flusssi un pee meera Mahrtina-wakkārā. Dehls Jahnis, kas jau trihs seemas no weetas bija skohlā gahjis, un pehrarudden jau eeswehtihits, taggad teh-wam bija par preefschneku, sehdeja als galda un lassija preefschā tohs stahstus no Mahrtina Luttera. Tehws, pats saimneeks, sehdeja us wezza salmu-krehsla pee masa flappina galda ohtrā gallā un saimneeze us gultas sawu mafako meitini istihdama un sihdinadama. Ans un Prizs, A B Z delmerischti tuppeja krahsgallā, un wezza wallineeze, jeb smalkaki sakkoht, wehrpeja meita Babbe — jo meita wehl bija, lai nu gan dehls, lempis no tscheirpazmits gad-deem pa istabu lehkaja un daschus kumpermen-tus taissja — knuhpeja als krahsmi, us wezu laschinu, sawas pubchnainas ozzis flauzidama. Kalps Jurris atspeedees kambāra durvis pee stendera dohmaja; un wissi zitti saimes loudis schurp, turp meerigi sehdeja un flusssi flaus-jahs us Jahnas stahsteem, kad patlabban Gewā branga spreggana? meita, un brihscham gan-

rihs pa dauds dansche, no lohpu raudfishanas briks! brauks! pa durwihm eekschä eestrehja, wehjulkeri ar leeleem johneem us galda ussweede, kas blitz! us reis apfahrt, un swesse pee weenas ruhtes klah. Kamehr fainneeks to sakerr, un gribb glahbt, ruhte spirgulu-spirgulds (?) un patte ta peeskreij wezzai Babbei klah, eekerraabs tai kalka un nopusridamees eesauzahs: „Brr! kā man aukts ween zaur wisseem kauleem issstrehje!“ — Babbe no teem johneem arri tā satruhfahs, ka no sawas laschas uslehza nosplahwahs un sahle ta rahtees: „Uhja strabbene, (?) uhja! — rau, kas tad schai nu notizzis? — Buhs bruhtgans ais durwim isbaidijis? — Kasinn, woi Pohgu Indrikis newaid ais lohga?“ — „Eij wezza tschabbe ej! — dohma, ka scheem tee bruhtgani tā prahlā stahw!“ — Gewina it bahla atteiza; un warreja skaidri redseht, ka winna bija diki pahrbihjukses, jo ta tik elsa un tribzeja ween. — „Tad ne schnauds manni jel nohst!“ wezza Babbe atkal eebrehzahs, — „un falki, kas tad tewim tur notizze? Woi tu, kasin, kahdu ehnu kur eeraudsi?“ — Bet viems tas drebbedams meitens dabbuha atbildeht, Jahnis, kas us teem siikem arri no sawas lassishanas bija apstahjees, winnas weetā tā Babbei atteize: „Kur ta Gewa lai taggad warreja ehnu redseht, kad nekahda mehnescha naw? Ja nu no wehjulkeri ehnas — ?“ — „Nu, tu jan tā gudris!“ wezzene ittin piki tam ussauza. „Sak-

ti kundsin, woi Kohlmeisteris tewim to mahzijis, wezzeem laudim wahrdus mutte kaitiht un tohs zaur sohbeem willst? — Teiz, teiz Gewin, kas tur bija. Jo tee naw nekahdi smekli. Woi tad weens spohkus gan schahdus, gan tahdus redsejis? un ihpaschi wehl paschā Mahrtina wakkara. Es patte — — — Redsejuse Mahrtina nakti dessas us akmina zeppam.“ Jahnis smeedamees palihdseja, un gribbeja to wezzent wehl wairak johkahl; bet fainneeks, lai tahdu weenteesigu zilwegintu ne fakaitinatu un neweens tai zenijama wakkara fa-errojees pee dußas ne-aiseetu, kritte winneem starpa un to meitenu atkal tā usrunnaja: „Nu teiz tad teiz Gewa, par ko tu tā aplam auschejees un wissu mannu lakturi sadausi? Tapat it pa neekeem zilweks jan ne warr tahdus slikkus kaishti?“

(Turplikam wairat.)

### Sluddinaschana.

No Wolgunes pagasta teesas teek sinnams darrihts, ka tai 19tā Dezember s. g. Wolgunes Jaunzeema mahjās uhtrupe tiks turreta, kur fahdus 77 ohsola dehlus un blankas, 1 ohsola balki no wairak ka 6 assi gartumā, un tā wehl zittas pee laivas buhweschanas un mahju buhweschanas waisadfigas leetas kā: rattus, raggus, brauzamus un jahjamus rihkus u. t. j. pr. wairakohltajam pahrdohs. Uhtrupe sahsees pulsten 10tōs no rihta. Wolgunes pagasta teesa, tai 21. Novbre. 1853.

Labbibas un prezzi tirkus Nihgā un Leepajā tai 3. Dezember 1853 gaddā.

Makfaja par:	Nihgā.		Leepajā.		Makfaja par:	Nihgā.		Leepajā.	
	M.	R.	M.	R.		M.	R.	M.	R.
1 Ufheitwertu (jeb 1 puhru) rudo	2 50	2 40	1 puddū (jeb 40 mahrzineem) linnu	2 80	3 40				
1/2 " ( " 1 " ) kroeschju	3 50	3 75	1/2 " ( " 20 " ) swiesstu	3 20	3 —				
1/3 " ( " 1 " ) meeschju	1 80	1 80	1/2 " ( " 20 " ) zuhku						
1/4 " ( " 1 " ) casu	— 90	— 90							
1/5 " ( " 1 " ) firku	2 40	2 —	1/2 " ( " 20 " ) gaflaš	1 80	1 80				
1/6 " ( " 1 " ) kroeschju	—		1/2 " ( " 20 " ) dselses	— 75	— 80				
miltu	4 —	4 —	1/2 " ( " 20 " ) tabaka	— 85	— 90				
1/7 " ( " 1 " ) bihdoletu	—		1 muzzu linnufehklu	5 75	5 70				
rubsumiltu	3 10	3 —	1 " filku	9 50	8 75				
1/8 " ( " 1 " ) meeschju	—		1 " farlancas fahls	7 50	7 —				
putrainiu	2 60	2 50	1 " valtas rupjas fahls	6 50	6 —				
			1 " fmalkas	5 75	5 —				

Brih w drutteht.

No juhrmallas-gubernements augstas valdischanas pusses: Oberlehrer G. Blaese, Jenior.

No. 349.

# Latweefch u Awisch u

Nr. 49.

peeliffum s.

1833.

## Bihbele, dñshwibas glahbeja.

Pirma dalla.

Buhs jau drihs 50 gaddi, ap to laiku, kad tas leels un warrens Sprantschu Keisers Napoleon Bonaparte bij eesahzis waldiht, 1804ta gadda, tad kahdā pilsehtā Wahzemme Bruh-schu Kehnina walsibā Schlesias kalmainā semmt bij kahsas, kur dauds fungi preezigi sanahze. Bruhtganna un bruhtes tehwi senn gaddeem bij draugi, kas kohpā karrā gahjuschi un ar gohdu isdeenejuschi, par vakkawneekem atlai-ni, wezzumu kohpā gribbeja nodishwoht. Winni behrni, Arturs un Elise, arr no masahm deenahm weens oħtru pasinnschees, jau senn no firds mihlejabs, un nu pehz Deewa likku-ma sanahmabs laulibā. — Wezzos laikos tas ne bij wis til retti, ka karra-fungi arr bij deewabihjigi un tizzigi karravihri ta Runga Kritis; un ta arridsan schee diwi wezzi vakkaw-neeki, kas daudsfreisem karra kaushanās bij redsejuschi, ka nahwe daschu labbu drangu un dauds stiprus wihrus pa simteem un pa tuhksio-scheem aprihi, un paschi arri daschu labbu reiħi bij faschauti, gan bij mahzijuschees, no nahwes ne bihtees, un tam padohtees, kam dñshwiba mi nahwe roħka. Winnu behrni arr no masahm deenahm tizzibu un deewabihjaschanu bij mahzijuschees, un ta preisente Elise, pee tehwa mi mahtes ween usangusi, gan bij valikkus-tahda, par ko zilwekeem un engeleem preeks bij. Bet jaunais leelkungs Arturs, kam itt bag-gats tehws bij, tiħri jauns jau bij eedoħts leel-las pilsehtu skohlās, kur gan dauds warreja mahzitees, bet arri ismahzijabs, Deewa-tizzibu par għekku tureħi, us sawu yaħċu gudribu un spehku ween valandanees. Kead nu arr wehl kahdus gaddus pa sweschahm semmehm vaħr wissu yasaulex għidu, bij dabbujis reiħeħ wissu yasaulex goħidu un kahribu, tad-

pahnhazze mahjabs, ka laikam lepnis yasaules behrns un qattaww Deewa pulgħotais. Tatsni-bu un goħdu gan ne bij wis pamettis, jo teħwa un mahtes tizziba gan weħl ta' bij eelehru fees jaunekla fiddi, ka ne bij valladees liħderibā un beskaunibā, bet ar sawu goħdu dñshwoja. Par to arr Elises tet-ħ�ġi sawu mitu ne leedse sawa wezza drauga deħlam, lai gan lab-praħt wairs ne gribbeja winnām to doħt, kad nomannija, ka tizziba eeksch Jesu Kristu tam-jauneklam bij aissgħajneji weħjä. Labbu weetut tas arr no Bruh-schu Kehnina bij dabbujis; jo tas winnām bij dewis kroħna muixi ar to pahrluhkošchanu par wiżeem kroħna - mescheem tai apriakti; un tas tam jaunam leelkungam itt labbi patikke, ka arween warreja us jakti eet un pa mescheem un augsteem kalneem dñshwoht. — Bet mesħdhs tolaik newien putni un swerħi bij, ko schau; ja teem karra-laikem mesħdhs un kalnuds arr dñshwoja pulks rasbaineeku un laupitaji, prett kureem arr daudsfreis bij ja-kau-jabs; un jaunais mescha kungs jau daudsfreis ar leelu droħschibu tahdeem rasbaineekem bij wirxi għajjis. Kead nu winna kahsas bij beigtas, un wissi weest jau bij aissbraukuschi, un kad Arturs pats arr ta'siħajbs, sawu jaunu leelmahti us sawu muixi aisswest, tad wiħra tehws tai eedewe leelu wezzu bħibeli, brangi eeseetu ar apsekk-teem wahkeem un stippreem fuqdraba ahkeem, saz-zidams: „sħie, miħla meita, tewim eedohdu isħo wezzu bħibeli, kas jau mannam tehwa-teħ-wam biji, mi ko meħs par sawu wiss-dahrgaku manu turaġġi. Tehwa-teħws jau eesahzis, schal bħibbeli pverakki, kad iktarsch muixi pa-miliżja dñimnis un mirris, woi apprezżeżeejis, un kad kahda loime woi nelaime noti kliji. Mans tehws to no sawa tehwa dabbujis, mannūn at-taħbijs; tapat es to tagħġad sawam deħlam gribbe-

ju pamest. Bet lai gan winsch mannim labs un paklausigs dehls bijis, tomehr es finnu, ka winsch scho bihbeli ta ne zeenih, ka ta irr zeenijama; un par to man gauschi scheit. Tapetz es to atdohdu tawas rohfas; bet ne ta, ka us plankta woi schkirsta lai stahw noglabbata, bet ka tu ikdeenas tann warri lassit, ta ka mehs un muhsu tehwi to darruschi, dwehseli us muhschigu dsihwochanu fatafidami, un ka tu us preeskhu tur arr warri eeraftiht muhsu mirechanas deenu un muhsu behrnu-behrnu dsihwochanas deenas. Es finnu, ka tu Deewa wahrdus mihlo, un mannu luhschanu ne kad ne aismirissi." Jauna leelmahte ar dauds as-sarahn to apsohlidama, to bihbeli sannehme, un tad no saweem wezzakeem schkirdamees, ar sawu lanlatu draugu ausbraune us winna muischu.

(Ohtra daska zittä lappä.)

meers sahke suddin sūt, behrni, redsedami to leelu apgrebzib, turrejahs pee mahtes ween, winsch palikke ta ka sweschineeks sawa pascha mahjā un eekritte truhkumā un parrados, ta ka daschu deenu nefas ne bija, ko ehst. Nabba-ga seewa israndajahs un nobehdajahs gauschi, un winsch pais, kad bija skaidrs, par sawu grehku diktii noraudajahs. Bet, ko tahs assaras palihdseja, kad masu brihdi pehzak atkal sawam elkam kalpoja. Kahdā rihtā iset pa lauku; par nelaimi garram ja-eet schenkei. Gegahjis drihs galwa reibst un winsch arri nau pee piina prahita. Tik to ween nojehds, kad taggad us mahjahn eetu, tad tas behrneem bthtu par apgrebzib un seewai par gruhtem firds-ehsteem. Ne drihst mahjās eet. Ta ka prah-tā sajuzzis, ar naudas makku feschē isskreen pa pilsehru ahrā, nomaldahs no leelzella nohst, staiga pa tihrumeeun grahweem, pa mescheem un purwieem, kamehr pee pilsehtinas, wahrdā halbe atnahk. Nur pilsehtas ahnpuffe par nakti paleek us lauka. Ohtra rihtā winnam wehl gruhtaki nahkahs us mahju atgrestees; winsch bihstahs no launa, atkal frohgā eelschā, atkal jadser, ka waktardeenā. Beidsoht libgodamees aissneids to nammu, no ka ar ugungs ratteem brauz us Leipzig. No Leipziger tahlaki aishbrauz us Dresden, Sakschu semmes galwas pilsehru. Te nu dohmas un raihes, ne-meers un bailes gan zellahs firdi, bet nabba-dinsch to wissu noslihzinaja ar brandwihnu. Par nakti paleek Dresden. Ne sunnadams ko nu ihst darriht, ohtra rihtā pa pilsehru wafajahs apkahrt. Nahf pee leela tilta, skattahs semmē us wilneem, kas jau dascham dsehrejam par kappu bij palikkuschi. Te leekahs ka fahds winnam austs buhtu eesauzis: sieidsees, ka tu arri nogrimsti semmē, jo schē augschā tu ne-weenam wairs ne ko ne derri, us mahju tu ne drihst eet; ko tad-zittu darrisi? Kamehr tahdas dohmas prah-tā, peenahl mihligs puusitis, warr buht no peezeem woi sescheem gaddeem, glihti apgehrbts ar laipnigu waidfinu. Tas arri noskattahs uppē, bet teesham ar zit-tahm dohmahm. — Muhsu dsehreis iswelt gra-

## Ta zilweka dehls irr nahzis atpestiht to, kas pasuddis.

Matt. 18, 11.

Ne tahlu no Leipziger pilsehtas Sakschu semmē dsihwoja pohdneeks, kas sawu ammata darbu brangi bija ismahzijees, un kou arri labs prahts bija pee Deewa wahrdeem. Schis blohdās un tellekös, ko semneeki no winna pirke, emahleja bihbeles un dseesmu-grahmatas perschianus, lai tee, kad blohda paleek tufschā, par to ko dabbatu lassit, kas tufschā blohdu atkal mahl pildiht, un wairak doht, ka to laizigu barribu ween. Turklaht bija wihrs, ka Zjabs firdi skaidrs un taisns un deewabihjigs un at-stahjahs no launuma. Meesigi behrni tam ne bija, tikkai pabehrni ween, bet schee winnu mihleja un zeenija, un tee, kas jau bija peeanguschi, to leize, fazidami: winsch muhs irr audsunajis ka ihpaschus behrnus, patehws mums nekad ne bija. Kas to buhtu dohmajis, ka schis gohda wihrs par fahdu laiku bija palizzis par brandwihna kalpu. Jau tik tahlu bija tizzis, ka ikdeenas iedsehre wesseli fohteli. Nu ar pohdneeka ammatu gahje atpalkal, mahjas

sci no kesches un suhds to behruu: woi d'sird, dehls, atness man par to weenu snapsti. Bui-senits ar leelahm azzim sweschu wihru usstat-tahs, un atbild ta: mans tehws pawissam brandwihnu ne bruhke, winsch sakka, ka brand-wihns galwu darroht durnu un zilweku par neprahntneeku nu besdeewigu; ne d'seri tu arri wairs; schè tew grachis atpakkat. Kä sibbins ne nomannoht no debbes schansahs, ta scha behra wahrdi wihrum ferrahs pee s'irds, un winnam irr, itt ka d'sirdetu Deewa balsi. Winnam janowehrschahs no behra, affaras ta ka ar straumi pluhst no azzim. Tas puusitis ka engelis aiseet sawu zellu probjam, bet schim nu dwchseles azzis atverrahs, winsch atshst to weenu leetu, 'as waijaga, steidsahs ar leelu steigschann us d'selfes zellu, aibrauz attal at-pakkat us Kalbi. Treschà naakti pehz tam, ka no mahjas bij isgahjis, winsch staiga us mahju, un par to paschu tihruuu, kur preefch 2 naaktim bes sapsachanas bij maldijses, winsch nu eet qr pasemmigui un salaustu s'irdi, ar far-stahm lubgschanahm un affarahm. Ar masu gaismigu klandfina pee mahjas durwim, ar far-kanahm un flapjahm azzim un galwu no kauna nokahrdams ee-eet išiabà. Tee sawest winnu ar leelahm s'irds sawehm 2 weflees deenas wiss-apkahrt bija mellejuschi un beidsoht jau dohma-juschi, ka peedsehruscha prahtha kaut kur gallubuhs atraddis. Nu salaffahs ap winnu. Nu winsch stahsta, kur winsch wasajees un maldi-jees, bet ka winsch no svehta Garra mohdinahits zaur weena behra wahrdeem, Deewa preef-schà effoht apnehmees, no brandwihna us preef-schu fargatees, ka no giptes. Nu winsch see-wai un behneem rahdijahs ka tahds, kas no mirroneem bija augschamzhees. — Trihs gad-dus winsch pehz sawahm apsohlischahanahm irr ds'hwojis un tas Rungs winnam spehku dohs, arridsan us preefchu pa to schauru zellinu stai-gaht. — Nu winsch attal irr tas gohdigs us-zichtijs strahdneeks, tas kluftais labbais deewa-bishjigs nammatehwis. Nu Deews attal ap-swehti wiara yohdneeka darbu; nu, kad winsch blohdas istaifa, tad ne tohs wezzus vihbeles

wahrdus ween usmahlle, bet usleek un wirsu tohs wahrdus: 1 Kor. 6, 10. „d'sehreji Deewa walsibu wis ne eemantohs.“ Nu Deewa meers mahjo pee winna haimes. Wissi eelsch Kristus mihlestibas irr saweenoti, wissi apleezina to Rungu wahrdos un darbds. — Bai tas Rungs wairak tahdu mihi behreniu ka sawu engeli issuhta, us kalposchanu to dehl, kam to debbes preeku buhs eemantoh.

G. R.

Wehl kahds wahrdus pahr to grah-motu: „Pamahzifchana, ka jaſatai-fahs us Jesus fw. wakkarinu,“ no mahzitaja Kapf.

Kad to finna un apdohma,zik mas zilweki to finn, kas svehts wakkar ehdnees ihst ir, un kadeht tas Rungs to estahdijis, tad bail irr us to dohmaht. Wissi lauschn tizzibu, pahr fw. wakkarinu un ar kahdu prahlu tee pee ta pee-eet, es sche ne gribbu apraksticht, tik ween to gribbu peeminneht, prohti: daschs eet, kad zitti eet, bet ne finn kadehl; — daschs diwreis par gaddu, tadehl, ka bes ta ne warroht buht; zits eet tadehl, ka dohma tur kahdu laizigu labbu-mu dabbuht, pr. wesselbu, u. t. pr. — zits dohma ar sawu eeschanu Deewam labbu dar-richt, winnam patilt; — u. t. pr. — Kad muhsu Ewangeliuma-draudses pahr fw. wakkar. wehl tahda tumiba un nessunashana, tad es wehletu, kaut sci grahamata wissa deewgald-neeku rohkàs buhtu! Yabbakas grahamatas pahr fw. wakkarinu mums naw! Sapsati no schahs grahamatas warr wissu, kas irr waijadfigs un kas ween sawrast gribb.

Klausait, kas man notizis pee schahs grahamatas pahrdochhanas muhsu draudse. Kah-dam wezzam deewabihjigam wihrum to pahr-dewe un ta ka usspeedu to pirk. Pehz kahda laika to prassiju: Kä tew winna patikkusi? — Schis: Baldees, kad juhs man usspeedeht to pirk; libds schim teesham es ne finnaju un ne saprattu, kas fw. wakkardeens ihst ir; man

ſchi grahmata irr warren dahrga un to wairs ne laidischu no rohkahm. — Ohram arr' to dahlwaju, tas grahmata atschlirris passattahs un ſafka: labba gan, tur jaw arr' irr bihbeles wahrdi. Es winnam to grahmata, kad tas tik lehþrahtig runnaja, nei uſteizu, nei arr de-wu. Pehz lahda laika, kad bij dsirdejſis no zitteem to grahmata uſteizam, ſchis manni luhdſi lai tam pahrohdoht. To dabbujis, pehz lahda laika, tas man pateiz un ſafka tåpat kå virmais. Af, zit labba un dahrga irr ſchi grahmata!

Nedseet, draugi mihi! tahda irr muhsu Latweeschu tauta, kam to labbu buhs rohka ſpeest un doht. Es tadeht wehletu, kant ſchi grahmata wiſſu lauschu rohka buhtu! Kaut zee-nigi mahzitaji un Kohlmeiſteri to mekletu ſawas draudſes iſplattiht un laudim rohka doht, lai muhsu mihi tizzibas-beedri jel ſapraſtu un aſſihtu, kas to wehl ne ſinn, — un tahdu irr warren dauds — kas ihſti ſw. wakkarehdeens irr; un lai ne ſazzitu, kå dauds neſapraſchi mehdſi runnaht: tåpat jaw zittas draudſes tas ſw. wakkarehdeens tohp turrehts, tåpat friſtihts, u. t. pr.

P. U.

### Nuddens - dſeeſma 1853.

Mel. Herz, mein Herz, warum so traurig?

1.

Laili aſſtreen, gaddi dohdahs  
Du kå ſtraumes juhrå friht;  
Daschi laili gruhti rohdahs,  
Tak pee mums wehl Deewiſch miht.

2.

To arr' redsam ſchinne gadda,  
Kab nu laukus nokohpam,  
Ka Deewos gudri paſaul' wadda.  
Ko preekſch laika noſumſtam!

3. Mas gan ſhogab' mehs ſaplahiwahm,  
Mas bij feena, labbibaſ;  
Mas mehs ſalmus ſtaſtös krahwahm,  
Tak buhs Deewa ſivehtibaſ!

4.

Sehrga arr' pa ſimteem rahwe  
No teem brahkeem kappinā;  
Deewos to wiſſu notilt laſhwe;  
Wiſch wehl walda gudribā!

5.

Boi tu redſi, kå Deewos gaſba? —  
Apſaltees to ruddent\*)!  
Arraſs krellä druwā ſtrahda,  
Kahbi kupli ruſiaſi?

6.

Sahle, ruſsi ſall ſtahdahs  
Itt kå Zahau laizina,  
Dauds wehl puſkes ſeedös rahdahs,  
Zelli putt kå waffara.

7.

Lohpi, aitas gannos ſtaiga  
Ehſdam iſhds Mahrtineenz;  
Gans tå duhdo, meſchå klaiga,  
Gehrbees kå par Fehkaceem!

8.

Zittas gaddos ſchinne laikå  
Dabba ſuaude meeribå;  
Taggad uſſmaid ſallå waigå,  
Puſchi taure peeguſtå.

9.

Lai ſcho jauku ruddentian  
Turram allasch peeminnå;  
Ned sam kå ar gudru ſinu  
Deewos muhs gahd a mihi libå.

10.

Lai tad pihschldos ſemmie frihtam,  
Debbes ſehivam pateizam,  
Wiſſi, kas ſchē ſemmie mihtam  
„Swehts, ſwehts Deewos!“ uſſfeedam.

E. F. Schönberg.

\*) No Mikkelen iſhds 28to Octoberi des lahda ſeetus vija, jauko, rahnus un ilus laito.

### S i n n a.

Kab nu joſo mihees ſeemas ſtrechtli tuvu laht, fur narv nei wakſas nei prahts ar laizigeem darbeem puhletees un orri tas laiks laht, fur kriſtigas ſredis ſawus mihiſakus tam ſungam par gohdu ar kahdu miheſtibas dahlwanu ap-dahlwina, lai peminn un teiz to ſiedſſcheligu deweju, las mums to wiſſangſtalu dahlwanu, ſewi paſchu, irr dewis; tad luhdſam nihiſus Awiſhu rauſutaju, lai ir muhsu mihiſu tautas-meitimu, muhsu Awiſes, us ſwehtkeem apdahlwina ar wiſſadu labbu laizigu un ſwehtu dahlwanu. — Magaſhnes wihrs ruhpejahs, ka laudim ne trahſtu ſwarrigi graudi labbus ſivehtlu rauſchus to zept.

B r i h w d r u f f e h t.

No juhrmallas-gouvernementis auſſtas laidishanas pufſes: Oberlehrer G. Blaſe, Zensor.  
No. 350.

— 3.